

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 17–18 березня 2016 року)

Суми

Сумський державний університет

2016

змістовій структурі інформацію про ті або інші культурні явища або національно-специфічне бачення реалій, а також особливості цивілізації.

Концепт кольору передає важливу етнокультурну інформацію. Передає ті уявлення, асоціації, які створювалися століттями і з роками розширювалися, набували нових значень і продовжують удосконалюватися.

1. Жаркинбеков Ш. К. Моделирование концепту как метод выявления этнокультурной специфики / Ш. К. Жаркинбеков. – Братислава: Материали ІХ Конгресу МАПРЯЛ, 1992. – 25 с.
2. Scott W. The Waverley Novels / W. Scott. – L.: Black Dog Publishing, 1860. – 404 p.
3. McNeile H. C. The Black Gang / H. C. McNeile. – NY.: Open Road Media, 2014. – 294 p.

ОСОБЛИВОСТІ, СТРАТЕГІЇ І ТАКТИКИ ЖАНРУ *SMALL TALK* (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОГО ХУДОЖНЬОГО КІНОДИСКУРСУ)

Кайнова А. А.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Єгорова О. І.

Мовленнєвий жанр *small talk* є одним із найбільш поширених, пізнаваних, відпрацьованих у спілкуванні та формалізованих жанрів англо-американської фатичної комунікації. Його використання є високо конвенціональним і часто обов'язковим у ситуаціях офіційного або напівофіційного спілкування.

Жанр *small talk* став універсальним в силу особливої затребуваності в епоху «ущільнення» життєвого простору, коли збільшення кількості контактів обумовлює необхідність забезпечення простоти і легкості вербальної поведінки комунікантів. З таких позицій представляє інтерес вивчення особливостей жанру *small talk* як одного із широко поширених і значущих для носіїв мови різновидів спілкування.

Англомовні тлумачні словники наступним чином визначають сенс поняття «*small talk*»: розмова про звичайні або неважливі

питання, як правило, на соціальних заходах; неважливі розмови, що не мають значення [3]. Феномен світської бесіди першим ще у 1923 році вивчав Броніслав Маліновський, який запропонував термін «фатична комунікація» [2].

А. Белоус зазначає, що жанр *small talk* спрямований на встановлення і розвиток контакту [1, 7], тому охоплює в якості основних та змістовних теми загальнолюдського й нейтрального характеру, уникає «табу-тем», відзначається тональністю дружжелюбності, спокою і нейтральності. Фатична форма спілкування у *small talk* актуалізується на першому етапі комунікативного сценарію – етапі вступу до комунікації.

Основні вимоги під час ведення бесіди *small talk* пред'являються до її тематичної організації, як того вимагають певні історичні та соціально прийняті норми етикету.

Серед спектрів особливостей жанру *small talk* вирізняються основні стратегії та тактики ведення. На нашу думку саме кінодискурс є одним із середовищ актуалізації комунікативної поведінки співрозмовників

Як було визначено, *small talk* має на меті заповнення пауз, встановлення попереднього контакту, підтримки нейтральної бесіди, тому стратегії жанру ґрунтуються саме на цих особливостях. Стратегія встановлення контакту охоплює тактику довідування (справляння), зауваження-коментаря про безпосередню навколишню обстановку або нещодавні події та етикетну тактику. Ця стратегія являє собою обмін фактичними висловлюваннями, спрямований на встановлення нового або підтримання раніше встановленого комунікативного контакту, «підготовку ґрунту» для подальшого обговорення.

Стратегія заповнення паузи жанру *small talk* має на меті підтримку невимушеної бесіди у ситуаціях виникнення незручного мовчання, що може звести нанівець зусилля всієї попередньої розмови. Ця стратегія оперує тактиками зауваження-коментаря про безпосередню навколишню обстановку або нещодавні події; згоди-повтору; розпитування та повідомлення-коментаря або розповіді (анекдоту).

Стратегія розважання жанру *small talk* надає спілкуванню більш цікавого характеру, при цьому реалізуючи інтелектуальні та творчі мовні здібності співрозмовників. Стратегія реалізується за допомогою тактики компліменту, кпинів та колкостей, жартів та анекдотів,

висловлення власних поглядів, залучення до тексту розмови сентенцій, афоризмів та пліток.

1. Белоус А. С. Эволюция жанра светской беседы (Small-talk) : автореф. дисс. на соискание науч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 "Германские языки" / А. С. Белоус. – Нижний Новгород, 2010. – 24 с.
2. Malinowski B. "The problem of meaning in primitive languages" / Ogden C., Richards I., *The Meaning of Meaning*. – Routledge, London, 1923. – 73 p.
3. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English / A. S. Hornby. – Suffolk: Oxford University Press, 2000. – 1539 p.

ПОНЯТТЯ ДИСКУРСУ ЯК КОМПОНЕНТА ФУНКЦІОНУВАННЯ НІМЕЦЬКОГО ГРАФІТІ

Ковтун В. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – ст. викладач Єрмоленко С. В.

Розглядаючи графіті як унікальний мистецький феномен, який містить лінгвістичний підтекст та комунікативне значення, можна зазначити, що графіті являється семантичним засобом, який проявляється через різні символічні форми і покликаний урізноманітнювати урбаністичний ландшафт.

Утворення дискурсу являється головною особливістю графіті як знакової системи. Н. Д. Арутюнова розглядає дане поняття як цілеспрямовану дію, як компонент, що бере участь у відносинах людей, механізмах їх свідомості (когнітивних процесах) [1]. Ми розуміємо поняття дискурс ширше, як складне комунікативне явище, як усну мовленнєву дію, враховуючи соціальний контекст, що дає відомості про учасників комунікації та їхні характеристики, а також процеси виробництва й сприйняття повідомлення.

В дискурсивній формації виноситься на загал власна думка самого автора вуличного мистецтва. Одночасно присутні дві основні інтенції: підкреслити індивідуальність або стати членом соціуму [2].

В жанрі самопрезентації виступають графіті, автори яких зацікавлені в тому, щоб привернути увагу соціуму своїми